

ZOMBOR és VIDÉKE

POLITIKAI LAP.

Megjelenik vasárnap és esztőtörtökön.
Előfizetési árak: Egész évre 12 kor., félévre 6 kor.,
negyedévre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

Felolós szerkesztő:
OBLÁT KÁROLY

Szerkesztőség: Zarándok-utca 91. szám. Telefon 56.
Hirdetések árszabály szerint számítanak;
többszöri hirdetésnél kedvezmény. — Nyitlőter sora 30 fillér.

Tisztelt olvasóinkhoz!

F. évi július 1-sejével új előfizetésre hívjuk fel lapunk t. olvasóit és barátait. Jövő évben lapunk 25 éves fennállásának évfordulóját ünnepli, mely a vidéki zszurnalisztika terén ritkaság számba megy. Nem hivalkodunk e ténnyel, hisz a jól elvégzett munka kötelesség csak rá akarunk mutatni azon szívélyes kapocsra, mely a »Zombor és Vidéket« egy negyed századon át különböző politikai áramlatok, társadalmi, közgazdasági és egyéb országos fontossággal bíró napi kérdések és aktuálítások egész tömkelegén át, — t. olvasó közönségével összeforrasztott. Irányát ez idő alatt csak egyszer változtatta, midőn Széll Kálmán kormánya a volt nemzeti párttal fuzionált. A magyar nemzeti eszme, az igazi, alkuvást nem ismerő magyar tradicionális szabadelvűség szolgálatában állott, mellette küzdött és a jövőben is azok sorában lesz, kik kedves hazánk önnállóságát nemzeti megerősödést, hazánk felvirágzását, teljes kiépítését tűzték ki egyedüli célul zászlójukra.

Lapunk ezentúl is minden párttól függetlenül a fennt vázolt eszmékért fog harcolni. Erős szabadelvű irányát a kormányoktól függetlenül minden körülmények között fenn fogja tartani. Válságos politikai helyzetünk ott fog bennünket találni azok megoldásánál, a hol a jó hazafiak sorakozni tognak. E táborba fogjuk összesíteni összes munkatársainkat, hogy e lap szelleme a közszellemmel soha összeülközésbe ne jöjjön!!

Hogy e nehéz munkában el ne lankadjunk t. előfizetőink és lapunk jóakaróihoz fordulunk e felhívással, tünnessenek ki továbbra is b. bizalmukkal.
Lapunk előfizetési ára: Egész évre 12 kor., fél évre 6 kor., negyed évre 3 kor. Egyes szám ára 12 fillér.

„Zombor és Vidéke.”
szerkesztőség és kiadóhivatala.

Zombor város részvéte.

Csütörtökön e hó 15-én Zombor sz. kir. város József főherceg halálózása alkalmával rendkívüli közgyűlést tartott, melynek egyedüli tárgya Zombor város mély gyászának nyilvánítása a legmagyarabb főherceg halála felett.

Latinovits Pál elnöklő főispán következő megindulástól remegő, megható, és eszmedús beszéddel emlékezett meg a h. e. József főhercegről:

Tekintetes törvhatósági bizottság! Minden magyar ember szívében a mai napon gyász vonul át. A legmagyarabb királyi Herceg nincs többé. Mert József kir. herceg méltán nevezhető a legmagyarabb királyi hercegnek, miután hazafias viselkedése folytán s a magyar ügyeknek lelkes pártolója lévén, ezen czímet jogosan érdemelte meg. Alig van hazafias és jótékony közhasznú intézmény hazánkban, melynek ő alapítója, buzgó gyámoltója, szóval, tetekkel és anyagiilag ne lett volna.

Midőn a magyar királyi honvédség ezeltől 15 évvel fenyves történelmi remiszteniák alapjain felállítottat, minden magyar hazafi szívében öröm fogta el! Ezen öröm fokozódott, midőn a honvédség élére annak főparancsnokául a közös hadsereg csatavisselt hős főtábornokát József kir. herceget nevezték ki. Az ő fáradszatos tevékenysége a honvédséget külföldi szaktekintélyek egyhangú elismerése szerint a legelső csapatost és hadseregek sorába emelte. Ezen szakvélemény megkoronázása az ő 35 éves lelkes kiváló tevékenységének, melyre mindannyian büszkék vagyunk. Mint gazda nagy kiterjedésű birtokain valóságos mintagazdaságot folytatott. Valóságos mintaképe volt a belterjes gazdálkodás és állattenyésztés terén a magyar gazdának. Alkalmazottainak valóságos jószágos atyja volt. Nem egy közhasznú újítás az ő gazdaságaiból terjedt el az országban úgy a megtermelés, mint a jószágtenyésztés terén.

A tűzoltóságnak egyik megeremlítője, lelkes védőke, anyagilag és erkölcsileg támogatója volt. Mint családapa valóságos patriarkális életet élt s példát szolgáltatott a gnyhóktól a palotákig.

Midőn három évvel ezeltől a honvédség megsemmisítésére városunkat szerencsétlenül látogatásával, városunkról a legnagyobb dicsőréttel nyilatkozott.

Tisztelettel indítványozom:

I. hogy a mai közgyűlés a gyász jelölül elhalasztassék s a polgármester bizassék meg későbbi összehívásával.

II. József kir. herceg emléke jegyzőkönyvileg megörökíttessék,

III. az övezgy kir. Hercegnő és a családhoz megleghangu részvétírat intéztessék,

IV. vezetésem alatt a város polgármestere, országgyűlési képviselője és a netán csatlakozni kívánó városi biz. tagok részvételével küldöttségileg jelenjen meg a temetésen s díszes koszorú helyezettessék a ravataira. A csatlakozni kívánók folyó hó 16-án délig nálam jelentkezni sziveskedjenek,

V. Zombor város törvényhatósági bizottsága kezdeményezze, s írjon át a többi törvényhatóságoknak, hogy a legmagyarabb királyi herceg emlékére az ország fővárosában Budapesten szobor állíttassék fel.

A törvényhatóság néma csendben hallgatta végig elnöklő főispán emlékbeszédét és az öt pontból álló indítványát egyhangúlag elfogadta. A József főherceg emlékezetének szánt közgyűlést azután a főispán berekesztette.

Uávári gyász.

A király József főhercegerért négyheti udvari gyászt rendelt el, mely június 19-én kezdődik.

A halotti levél.

A megboldogult főhercegről a következő halotti levelet állítottak ki:

Az elhunyt neve: Ó császári és királyi Fensége József főherceg.

Életkora: 72 éves.

Családi állapota: Nős.

Lakóhelye: Fiume, villa Giuseppe.

Születés helye: Pozsony, Pozsony m.

A betegség utolsó időszaka: Körülbelül hét hónap.

Mióta tartózkodott Fiumében? 23 év óta.

Felesége: Klotild kóburg-gothai hercegnő.

Apja: József nádor

Anyja: Mária Dorottya hercegnő.

A legkiválóbb tanarok és orvosoktól mint hathatos szor: **tüdőbetegségeknel, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után** ajánlatik.

Sirolin

Emeli az évrágyat és a testsúlyt, előlvolítja a kőhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga és jó íze miatt gyermekek is szeretik. A gyógyszerartban üvegenként 4. — kor-ort kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantl cizéggel legyen ellátva:

F. Hoffmann-L Roche & Co vegyészeti gyár Basel Svázej.

Meghalltak mindketten Alcsuthon.

Korábbi betegsége: Vérelmeszesedés.

A halál ideje: 1905. június 13.
reggel 6 óra 25 perc.

A halál oka: Apoplexia (agyszélhűdés.)

Tanító gyűlés.

A műsák falai bezáródtak. A tanító megyötört lelke nyugalomra vágy. Mielőtt azonban a megérdemelt nyugalomba menne, megjelenik a megerősítő szent oltárnál, hogy ott ismét új erőt gyűjtsün a további nagy lélek öl küzdelemre.

Akkor is küzdenek ami nép nevelőink, amikor a nyugalomnak volna helye.

Küzdenek szóval, küzdenek tettel, irodalmi munkássággal, nép neveléssel azért, hogy elismerés ne legyen.

Küzdenek azért, hogy először más sorban javítsanak, azután a magukén.

Ez a kóros társadalom, amelynek híg vellejű feje, a tanítósnak fűt-fát ígért, de semmitsem adott, nincs teljesen tisztában a tanító sorsával. Nincs! Mert ha tisztában lenne azzal, hogy a tanító micsoda óriási közhatalos és a szent haza ünneplés érdekében elmozdító lelki munkát végez, akkor a tanítósnak utána nézne s nem hagyná eviczkelni őket ebben a kóros, hináros, mococsar aljú, bűzhödő, gázos szagú... rendezetlenségben.

Igen, elismerés külsőleg van, de amikor ők kérnek valamit, akkor halgatnak azok az urak, akik olyan nagyon jól tudnak mindent elismerni!

Nem aktuális most ez a dolog itt... de egyszer még vissza fogok térni és könnytelenül hozzá járulok én is a sajátónak azon embereikhez, akik a tanítókért harcolnak. Ezen a gyűlésen láttam csak, hogy a tanítóknak nyugalom nem kell, ha a nép érdekében van szó.

Ez a tanító gyűlés valóságilag oltár volt, ahol erőt nyert mindenki a mai nyomasztó vést jó időben.

Ilyen tanító gyűlés megszívlelésre méltó! Jűjjetek el máskor és hallgassátok meg, hogy hogyan küzd a tanító a néprért, csupán azért, hogy az elismerés elmaradjon.

A közgyűlést szent misével kezdték meg! A misét valósággal emelte Tűrk bajmoki tanítóknak gyönyörű bariton hangja. Ritkán hallhatunk a plébániái templomban oly organumot énekelni, mint a milyennel a bajmoki tanító díszekedhetik.

Majd a szent mise után a központi iskolába tértek, ahol Dr. Steecz György elnöke alatt hozzá fogtak a programmba vett pontok fejtegetéséhez.

Steecz György szép szavakban üdvözölte a megjelenteket és őszinte örömeinek adott kifejezést, hogy a tanítósg megjelent ott, ahol a munka tovább folytatásáról van szó.

Az egyes pontok közül, amelyeket nagyrészt itt fejtegetni már csak azért sem lehet, miután alapjában gyökereit intenzíven nem ismerhetjük, — kiemelendők:

Nagy János bácskertes tanítóknak Lajthay János fölött mondott emlék beszéde. A szép, szívhez szóló szavak annyira lebilincselték a hallgatóság lelkét, hogy a meghatottságtól a gyűlésnek kezdetben élénk hangulata, teljesen megváltozott.

A maga nemében páratlan beszámolórt tartott Petényi tanítóknak az egyetem tanító gyűléséről. Ironikus szavakkal mosdaita a kormányt, a ki nagy nem törődésméggel viseltetik a tanítósg iránt.

Röviden beszélt, de kicsillogott beszédéből a lehangoltság, a fájdalom; kiérett beszédéből az, hogy vége lesz egyszerű ennek a lomha álomnak és megszűlnek a tett vagy még egyszer, de olyan formában, hogy azok, akik ma róssa párnákon alsznak, aludni fognak nemcsak a megvetés a gyűlölet párnáján.

Majd két tudományos tételt fejtegetett ifj. Korality István nememilitáris és Pevny Domokos kerényi tanító. Tételik: Az alkoholizmus elterjedésének megállításáról szól.

A szépen fejtegetett tételek tele voltak élénk proposíciókkal, amellyel a kormányknak szóltak volna; de miután az nincs, vagy legalább azt nem ismerünk, így csak porba hintett szavakból állt az okos és tudományos fejtegetés.

Az indítványok megtétele és a bíráló bizottság megválasztása után a gyűlés véget ért.

A gyűlést bankett követte, ahol a tanító urak, a magyar vért lázas idegkomba hozó bortól, éppen nem idegenkedtek.

A vidéki hírlapírók miskolczi közgyűlése.

Gyönyörű gyűlésnek volt helye a miskolczi kereskedelmi kamara díszterme pünkösdi másnapján.

A sajtó munkásai, körülbelül százán, jelentek meg itt az ország minden részéből, hogy tanúságot szolgáljanak, hogy miként kell összetartani azoknak, akik a közvéleményt tartantani igyekeznek.

A vendégeket Szentpály polgármester fogadta. A gyönyörű beszédre, amelynek minden szavából ki érzett a sajtó munkásai iránti szeretet, — Szávay Gyula szövetség alelnök válaszlott, megköszönvén az impozáns fogadtatást.

A bevonulás után Dr. Gencsi Samu avashegyi pinczejében jöttek össze — ismerkedni. A nagy közönségre bizzuk annak elképzelését, hogy milyen ismerkedési estély lehet ott, ahol száz hírlapíró bohém ember összejön.

A kedves ismerkedési est után másnap megkoszorúzták Kossuth Lajos szobrát ahol Sas Ede és Szemer szobrát, ahol Szávay mondott a nagy közönség előtt az igazi vérmes hírlapírói beszédet.

A közgyűlés, amely 11 órakor vette kezdetét Szávay Gyula nyitotta meg Barát Armin alelnökkel és Palócz László titkárral. A közgyűlésen Tarnay Gyula dr. alispán mint a K. M. E. elnöke, Szentpály István polgármester a város képviselőjében és Gelléri Mór a fővárosi újságírók és szakírók képviselőjében jelentek meg a közgyűlésen.

A napirend előtt Móra Ferencz mondott emlékbeszédet Kulinyiról. Az emlékbeszédben Kulinyit mint tudóst, és mint hírlapírót méltatta. A szentimentális beszéd úgy meghatotta hallgatóságát, hogy mindenki könnyezett. A gyönyörű beszédet különben ki fogják nyomtatni a nagy közönség számára is.

Majd felolvasták Kulinyiné részvételt küszönő levelét.

Azután napirendre tértek, melynek során az elnök és titkár jelentését a költségvetéseket és előirányzatokat tudomásul vették.

Elhatározták továbbá, hogy Kulinyi alap cziméni alapítványt létesítenek, amelynek javára a költségvetés háromszor koronát adott.

Az indítványok tárgyalására kerülőn a sor: Sas Ede amaz indítványa fölött, mely az újságírók jogviszonyainak rendezéséről szól, napirendre tértek, hasonló sorsban részesült a vasuti jegyek tárgyában tett indítványozás. Majd Hercegg Jeű kolozsvári lapszerkesztő ama felkérését, hogy Kolozsváon tartsák meg a legközelebbi gyűlést, elfogadták.

Déli egy órakor az újságírók a Korona-szálló dísztermében Miskolcz város lakomájára gyűltek össze, melyen a felkérésítő sorát Tarnay Gyula alispán nyitotta, aki az újságírókat köszöntötte. Beszélt még Barát Armin, Gelléri Mór, Szávay Gyula és mások. A lakoma után az újságírók megtekintették a borsod-mis-

kolozsi muzeumot, majd délután öt órakor Déryné sírházhoz vonultak, hol a sirt megkoszorúzták s hol Putnoki Béla elszavalta hatásos alkalmi ódáját.

Az újságírók a közgyűlés után nagyrészt még hétfőn este elutaztak Miskolcziól.

Hirek.

* **Városi közgyűlés.** Zombor szab. kir. városi törvényhatósági bizottsága 1905. évi június hó 23-án, pénteken délelőtt 11 órakor a város háza nagytermében rendkívüli közgyűlést tart, melynek egyetlen tárgya: A városi tanács jelentése a csonoplyai műút mellett építendő utkapörház észéjjaira dr. Bikár Nenád által ajánlékozott ingatlan elfogadása tárgyában.

* **Nyilvános köszönet.** A Schweidel szoborbizottság f. hó 6-án tartott ülésének határozatáról, mindazoknak a testületeknek, egyesületeknek, a t. cz. hölgyeknek és uraknak, a kik a május 18-iki szobor leleplezési ünnepélyen közreműködtek, vagy egyébként elmozdították azt hogy példás rendben országos ünnepélylyé szöhethe ki magát, a szobor leleplezési ünnepély, van szerencsém szíves fáradozásait megköszönni, és pedig: a két esti színjátékban való résztvevőknek, hölgyeknek, uraknak, továbbá a szállást adóknak, az érkező vendégek számára kocsit kirendelőknak, a rend fenntartásában segédkező tanuló ifjúságnak, a kereskedő uraknak, a kik az ünnepély tartama alatt üzleti helyiségeiket zárva tartották, végre azoknak, akik az estély kivilágítással az ünnepély fényét emelték, szóval, a szoborbizottság mindazoknak a szíves szolgálattal gyűjtés és adakozását megköszönni, akik bármilyen uton és módon az ünnepélyt rendező és gyűjtést eszközölő bizottságnak most és már előbb is a támogatására voltak. Leljük mindannyian jutalmukat abban, hogy vállalt munkássággal és együttes közreműködéssel egy olyan országos ünnepélyt hoztak össze, mely egyrészt városunk jó hírét emeltette elő, másrészt közreműködésükkel maradóknak emléket állítottak a lezajlott szép napokról e városnak a megyének és az egész országnak.

Hafafas üdvözléssel, Zomborban 1905. évi június 10-én. Vértesi Károly szoborbizottsági elnök.

* **Az iparos dalárda kirándulása.** Pünkösdi másodnapján a zombori iparos dalárda Gombosra rándult ki, hogy ott dalestélyt megtartsa. Este 6 órakor közvacsorára gyűltek össze a vasuti vendéglő éttermében a hol izletes halászlét és turos csuszát tálaltak fel. Esti 7 órakor Vadas Feri tárogatót játszott hangszerén a kurucz idők mélabus nótáit, melyet a helybeli és vidéki közönség élvezettel végig hallgatott. Az utolsó vonat berobogása után megkezdődött a programszerű dalestély a közönség feszült figyelmével. Később tánczra perdlött az ifjuság, mely a reggeli zombori vonat érkezéséig tartott. A dalárda és a zomboriak nagy része a reggeli gyorsvonattal visszautaztak kedves emlékeikkel Zomborba.

* **A Bácsmegeyi Agrár takarékpénztár** a budapesti Telepítő bankkal és a közgazdasági bankkal együtt megvette, parcellázás céljából a Pucherfélé 2200 holdas borsodi birtokot, mely vármegyünknek egyik legszebb nagybirtoka s korábban Latinovits Ernőé volt.

* **Rajzkiállítás.** Király Lajos gimnáziumi rajztanár, mint minden évben, az idej iskolai év végén is növendékeinek rajzaiból és képeiből kiállítást rendezett az érdeklődő közönség számára az intézet rajztermében. A kiállítás pünkösdi első napján nyílt meg és másodnapján záródott. Városunk intelligens közönsége, a szülők nagy számban látogatták a kiállítást.

tást, melynek nivója az összes eddigiekét felülmúlta. Szép keretet nyújtott a kiállításnak a virágcsokrokkal, főzérekel és drapériákkal izdésesen díszített rajzterem, melyet ügyes kezek valóságos virágkertté varázsoltak át. A falakon és állványokon szebbnél-szebb képek és rajzok voltak elhelyezve ügyes csoportosításban. A rajzok precizitása, a képek szép színharmóniája bámolatot és elismerést keltett a nézőközönség soraiban. Különösen elismeréssel tartozunk Király Lajos tanár urnak, kinek buzgó és szakavatott vezetése mellett tanulóinknak e téren való haladása, mint azt az idei fénys kiállítás is bizonyította, biztosítva van. Ó mar az új rendszer híve; eltérőleg a régi sablonos másolási rendszertől, a természet utáni rajzolást, festést és skizzelést igyekszik fokozatosan meghonosítani a tantver keretén belül. Uj rendszer mellett a tanulóijusság egyéni felfogása, színérezése szabadabb tért nyer és az egyéni tehetség is jobban érvényesülhet.

Külön csoportot alkottak az olajfestmények, melynek nagyobbbrszt tájképek voltak; volt közöttük egynéhány sikerült csendelő kép és tanulmányfé is.

Különösen említést érdemelnek Csávosai Sándor VII. oszt. tanuló és Szobotka Imre V. oszt. tanuló természet után festett tájképei, kik igen szép tehetségnek tanujelét adták kiállításunk képeiben. Szép olajfestményeket állítottak ki még: Honti Gyula, Petényi Gyula, Lovász Károly VII. oszt. tanuló. Igen esinások voltak Argy József, Mayer Jenő, Ergh Mihály és Városv György V. oszt. tanuló akvarellfestményei, továbbá Szabó Mátyás, Szabó István és Weigand Béla IV. oszt. tanuló tollrajzai. A kétarajzok legjobb kultiválójának Krizsák Adam VIII. oszt. tanuló bizonyult, kinek gipszminták után készült szénrajzai valóban kiválóak voltak.

Ezekben kívül még igen nagy számban voltak kiállítva mértani rajzok és mértani idomok. Ujdonságként szerepeltek az idei kiállításon egyes tanuló vázlatkönyvei; ezek az egyéni tehetség fejlesztése, a rajzok tökéletesítése szempontjából igen fontosak.

* Japán győzelmi ünnep Zomborban. A zombori „Vadászkürt“-szálló újonnan átalakított kerti helyiségében e hó 10-én egy jó kedvű társaság hölgyek és férfiak vegyesen egy igen sikerült japán győzelmi ünnepélyt rendeztek. Buzaj Togó ezen felirat hirdette az összejövetel jelentőségét. A vidám társaság egy francia nyelven szerkesztett sürgönyt küldött a bécsi japán nagykövetségnek, mely magyar fordításban így hangzik:

A japán nagykövet Öccsellenciájának

Bécs.

Összejöttünk, hogy azt a fényes és döntő győzelmet, melyet a japán flotta Tagonak, minden idők legnagyobb tengeragának parancsnoksága alatt az egyesült orosz hajóhadak fölött kivívtak, megünnepeljük. Fogadjon az alkalomból mely rokonérzelmünk kifejezésével legmélegebb szerencsekívánatainkat azon kérelemmel, hogy azokat a vitéz japán tengereseknek és az ő dicsőséges hős parancsnokuknak tolmácsolni sziveskedjék.

* Circus Variete. Nap nap után szebbnél-szebb, érdekesebbnél érdekesebb programmal lép elő a Variete társulat igazgatója. A társulat első rangú erői közül különös kiemelés érdemel: A kis Franzoa fejkvilibrista. Feri és Meri légtornászata. Flóra k. a. műlövészeti mutatványai. A 4 akrobata Alexander testvér. Goutschmidt akrobatikai mutatványai stb. Nem kis érdekfeszítést érdemel a bírók verseny, ahol vehemens küzdelem folyik a babérért. A legérdekesebb pont a küzdelemből Valdapfel és Sándorfi küzdelme, akik bámulatosa szívszággal teprik a földre

ellenfeleiket. A nagy közönség különösen pedig az intelligencián azon kéressel fordul az igazgatónőhöz, hogy mutassa be ő is magát művészetével.

* A vidéki hírlapírók miskolci közgyűlése alkalmából a figyelemnek és rokonszenvnek valóban elismerés és hála kötelező tanujelét adtak számosan. Nevezetesen csantavéri Törley József, a legelső és legfigyelmesebb magyar pezs-gőgyáros, aki mint ilyen is hű maradt a bácskai gentry erőnyeibe, százötven üveg Törley-Casinóval járult hozzá a shang-hait emeléséhez * Továbbá gróf Werlé képviselője, Kraus G., a híres Oligotpezs-gővel lepte meg a zszurnalistákat. Végül a Jálies ezegert kell még kiemelnünk, aki páratlan »Merlot« vörös borával igazán »gyújtó« hatást ért el a hírlapírók vig-táborában. Fogadják a vidéki hírlapírók hála kö-zönetét, nemcsak alkotókészségükért, hanem főleg azért, mert meggyőzték a zszurnalistákat, hogy Törley Casinójával, Kraus Oligotjával és Jálies Merlot vörös borával egész kedélyesen lehet élni az emberi kor ama bizonyos legvégző határáig.

* Érettek. Lapunk legutóbbi számában között a zombori főgimnázium érettségizettek névsorából tévedésből kimaradtak Halmos Izidor és Hegedűs József.

* A miniszter köszönete. A vallás- és közoktatásiügyi miniszter Löbl Zsigmond szabadkai lakosnak a Torza községbeli szegény tanulóik javára 400 korona alapítványt köszönettel nyilvánította.

* Anyakönyvi hírek. Elhaltak e hó 14. 15 és 16-án; özv. Jeraszovics Szilárdné 90 éves és Jadszok Ede 75 éves. Születtek e hó 14. 15 és 16-án: 5 gyermek.

* Uj jegyző. Alföldy Géza monostorszegi jegyző a mélykúti megüresedett jegyzői állásra f. hó 12-én egyhangulag megválasztottat.

* Egy ujverbázi hölgy a tödöbetegekért. Lukács György, a József főherceg szanatorium egyesület elnöke a következő sorok közlésére kért föl bennünket: A hálnak az elismerésnek és köszönetnek szavával tartozom Lakner Erzsike ujverbázi urhölgynek, aki az egyesület egyszerű fölhívására azzal felelt, hogy rövid néhány hét alatt tizenöt rendes tagot gyűjtött egybe abba a ligába, melynek zászlajára a tödöbetegek megmentése van írva, lelkesedéséért, buzgóságáért fogadja köszönetünket, de fogadják mindazok, akik érző szívvel segítik az egyesületet embermentő czéljaikban. Lakner Erzsike urhölgy gyűjtőívén egyesületünkbe rendes tagokul beléptek: Delhais Francziska, Heil Dávid, Hilkenz Armin, Falczione Irma, Kaufmann Emilné, Kóst Dániel, Löwy Adolfiné, Mauer Irén, özv. Polarovicsné C., Schmidt Henrik, Schmidt Ilona, Szász József, ujverbázi mezőgazdák szöv. és ujverbázi takarékpénztár, Wajna G. Adolfiné. Ugy értesülünk, hogy a taggyűjtés folyamatban van a szanatorium bizottság megalakul nemcsak a két Verbiszon, de Bácska több helyén is, a mit a lelkes hölgynek köszönhetünk.

* Apatin - gombos - dernyei vasút. A kereskedelmi miniszter előmunkálati engedélyt adott a Schoch és Grossmann budapesti cégnek Apatintól Szonta község határán át a m. kir. államasutak vonalának Gombos állomásnál való keresztezésével és Bácsordas község érintésével Dernyéig vezetendő 0.70 méteres keskeny nyomtávu helyi érdekű vasutovnalra.

* Eljegyzés. Dr. Lestár Albert topolyai ügyvéd eljegyezte Császáz Péter főszolgabíró leányát, Ilonkát.

* Ügyvédi estély. A zombori ügyvédegylet július 1-én tartja szokott ügyvédi estélyét a Vadászkürt szálló kerthelyiségében.

* Az öbetsi járásbírósi palota építésének ügye, hozánk érkezett hírek szerint, a megvalósulás stadiumába jutott, egyrészlő ugyanis a belügyminiszter a telek átruházást jóváhagyta másrészlő meg az építési tervek is készzen vannak.

* Esküvő. Szabados Henrik folyó évi június hó 25-én délután 5 órakor esküszik örök hűséget Szabatkán, az izr. templomban Fraenkel Erzsike kisasszonynak.

* Utépítés, fedőanyag szállítás, hengerelés és utkaparóházak építése Bács-Bodrog megyében. Bács-Bodrog vármegye alispánja arzejtést írt ki bács-zsabya-titeli törvényhatósági mútnak 116,535 korona 45 fillérrel előirányzott múntta való kiegészítésére és azzal kapcsolatban több utszakaszra szükséges hintó és kötő anyag szállításra, hengerelési munkákra és 4 utkaparóház építésére. Az utóbb felsorolt munkák, ille-tve szállítások költségelőirányzata mintegy 42,000 koronára ragnak. Pályázati határidő június 24.

* Artézi kutak létesítése Öbetsén. Öbetsé község artézi kutjait ellenőrző bizottság elhatározta, hogy újabb 4 artézi kut építését fogja kérni a közgyűléstől, hogy minden városrészeknek legyen artézi kutja.

* A Hungária kendergyár tökeemelése. Az ujverbázi Hungária kendergyár r. t. az alapitókjéit 250,000 K-ról 600,000 K-ra emelte fel 3000 drb 200 K-s részvény kibocsátásával.

* Halálózás. Pénteken e hó 16-án d. u. 3 órakor helyezték örök nyugalomra Löbl Jakab szivácsi tekintélyes polgár és földbirtokos hült tetemet. A végtestéségen ott volt miud két Szivác számitótevő társadalma, a községek előljárói és nagyszámú gyászoló gyülekezet. A halotti szertartást Dr. Fischer Mihály zombori főrabbi végezte, ki az elhunyt életét és működését szép beszédben méltatta. Utána a zombori izr. férfi dalárda teljes kara Lifschitz Leó főkantor vezetése mellett két gyászdalt énekelt. Azután megindult a hosszú gyászmenet a temetőbe. A kopsorót díszesebbnél díszesebb koszorúk fedték.

* Egy bünper epilógusa. A szabadkai kir. törvényszék Perles Pülöp bajai kereskedőt sikkasztás büntette miatt 8 havi börtönrre ítélte. Az ítéletet a kir. tábla hat hónapra szállította le s a kir. kuria a másodfoku bíróság ítéletét helyben hagyta. Szerdán volt a helybeli kir. törvényszéken az ívlet kihirdetése, mely alkalommal a vádhatóság képviselője ama széles körben szenzációs meglepetést előidéző kérelemmel fordult a kir. törvényszékhez, hogy a bünpör egyik tanójának Fischer Emil előkelő bajai kereskedőjének vallomásaiban hamis tanulás büntetettét látja fenforogni s az eljárás migindítása végett a bünügyi iratoknak az ügyészséghez leendő áttételét kéri.

* Életunt fiatal ügyvéd. Egy amerikai kábelbíróny jelenti, hogy Dr. Szentirmay Elemér ujvidéki fiatal ügyvéd a Niagara zuhatagba ugrott és eltűnt a habok közt. A tett oka boldogtalan szerelem. A fiatal ügyvéd szerelmes volt egy özvegy asszonyba, de a szülei ellenzeték ezen viszonyt. Az elkeseredett fiatal ügyvéd, hogy bánatát feledje, elutazott hazurúl s e hó 14-én érkezett Ujvidékre a szomorú hír halála felől.

* Négy leány halála. Tragikus eset történt szerdán délben a bácsmegeyi Csurog község határában, ahol négy munkásleány vesztette életét. A szerencsétlenség részletei ezek: A csurogi réten napszámban dolgozott 15—20 kumandi leány. A déli ebédidő után rendszerint

aludni szoktak a munkások, tegnap délből azonban nem tudtak pihenni, ennél fogva a leányok közül Fratricus Mara, Boszity Kató, Boszity Ljubica, Radován Szavéta és még néhány társnőjük lementek a Tiszára fürödni. A leányok egy kis fűzes mögé akartak rejtőzni s ezért a parthoz erősített csónakot eloldották, hogy azon jussanak a fűzeshoz. Alig hogy a parttól eltolták a csónakot, a sebes ár elkapta a járművet és bevitte egy forgóba, ahol csakhamar fölborult. A leányok sikoltásait meghallotta a többi férfi munkás. Ezek a parthoz rohantak, de a csónak akkor már a forgóba jutott s mire közelethetnek, a leányok a csónakkal együtt elmerültek. Hat leány volt az elmerült csónakban, akik közül csak Milyoscsavlyevits Helént és Kosztovics Katót sikerült kimenteni. A többi négy leány kétségbeesett küzdelmet fejtett ki a habokkal, de lehetetlenség volt hozzájuk jutni s így mind a négyen az örvény közepén elmerültek. Holttesteiket valószerűleg csak Titel felé fogja a víz fölbömbölni, ennélfogva intézkedés történt a hullák kifogására iránt.

* Gyermekgyilkos anyja. Magyararkanizsáról írják: Vágó Teréz magyarkanizsai cselédleány koraszülött gyermekét a fészér alá ásta. Kedden találták meg a hullát, amint azt a kutya a földből kiásta. A vizsgálat során kiderült, hogy a gyermeket előbb megölték, azután ásták el. A csendőrség a gyilkos anyát letartóztatta.

* Feleséggyilkos. F. hó 10-én reggel 6 és 7 óra közt Vujin Srdán parragi lakos nejét Tuosev Annát zsebkésével három szurással meggyilkolta. Vujin künn járt Amerikában, honnan kétezer koronát is küldött haza. Mikor visszatért, azon vette magát észre, hogy felesége elhidegült tőle, sőt megtagadta tőle a szükséges élelmet és ruházatot is. Ebben támogatta az asszonyt az apja, mivel egy fedél alatt laktak. A nevezett nap reggelén szóvalát volt após és veje között a reggeli elmaradása miatt, mire az elkezeredett ember kiment a kukoricaföldre s ott kapáló feleségét leszurta. A tett elkövetése után önkényt jelentkezett a közégi előjárásánál, mely további intézkedésig azonnal letartóztatta. A bűnügyi vizsgálat folyamatban van.

* Öngyilkos kereskedő. Bock Hermann cservenkai kereskedő, ki ezelőtt néhány évvel még vagyonos ember hírében állott, többször üzletváltoztatás folytán vagyonilag tönkrement. E körülményt az általánosan becsült és derék embernek ismert kereskedő annyira szívére vette, hogy f. hó 13-án a délutáni órákban a padlason felakasztotta magát s mire ráakadtak, már csak holttestét vehették le a gerendáról.

* Állategészségügy Bács-Bodrog vármegyében. Lépfene: bácsalmási Katymár. Veszélyes: apatini Szond; hódászi Szentfülp; őbecsei Szenttamás. Takonykór és bőrféreg: őbecsei Obecse; zsabylai boldogasszonyfalva. Ivarszervi hűslyagos kiütés: apatini Monostorszeg; Újvidéki Temerin 10. u. Rühkór: apatini Gombos ló; őbecsei Péterréve ló; topolyai Bajsa 2 u., ló, Csantavér juh; zentai Mohol 2 t. ló; zsabylai Boldogasszonyfalva ló, Csurog ló, Sajkásgyörgye ló, Zsabylai ló. Sertésorbáncz: zombori Orszállás. Sertésvész: bácsalmási Katymár, Madaras, Mátételke, Mélykút, Tataháza 3 u.; kulai Újverbász, németpalánkai Opánka 2 u., Palánka, Szilbás, Újpalánka; topolyai bácsfeketehegy, Omoravioza, Topolya; újvidéki Tiszastánfalva, Urszentivan; zentai Ada 4 u., Magyarakanizsa, Mohol.

* Grand ozirkus varieté mai hirdetésére felhívjuk t. olvasóink figyelmét.

(Orvosi körökben már rég ismert tény, hogy Ferenecz József keserűviz valamennyi hasonló vizet tartós hashajtó hatása és említésre méltó kellemes ízénél fogva, már kis adagban is fellülmulja. Kérjünk határozottan Ferenecz József keserűvizet.

(A valódi hirneves Málnási Szikulia székely gyógyforrásvíz kapható: Vezérkőpiselet és főraktár Délmagyarország részére Szegeden: Freiberg és Türk ügynökök. Raktár Zomborban: Weidinger S. és Zs. uraknál; Szabadkán: Sugár Manóval; Baján: Gyarmathy Emil gyógyszerésznél.

(A víz mint a gyomor- és bélbetegségek óvószere. Mindenki tudja, hogy a Karlsbadban és Marienbadban gyógyulást kereső gyomorbetegnek legnagyobb kontingensét magyarok alkotják. Ennek oka pedig az, hogy a magyar konyha igen ízletes, de meglehetősen nehezen emészthető táplálékokkal látja el fogyasztóit, továbbá az, hogy a magyar ember az étkezés után boritalhoz van szokva. A bor pedig a zsíros ételek emésztését gátolja. A táplálkozásnak ezen betegségek vezető hátrányait az ivóvíz van hivatala kiküszöbölni. Erre azonban a víznek tisztának, jónak és olyannak kell lennie hogy a táplálékot az emésztéshez kellően előkészítse. Közismert dolog, hogy e célra a mohai Agnesforrás a legelső sorban felel meg, mert nem csak kitűnő oldószere a tápanyagoknak, hanem alkalikus vizlévén, tiszta is, a gyomrot az emésztő nedvek elválasztására alkalmasan izgatja s kellemes ízű borital, háztartások nagy üvegben a mohai Agnesvizet különösen olcsón szerezhetik be.

(Sok olyan betegség létezik, mely évekig lappang az emberben és mire aztán egyszer kitör, sok fáradtságba, idő és költségre kerül, míg tőle megszabadulunk. Holott, ha jókor felismerik és mindjárt hozzálatnak, egy 4—5 hetes jól megválasztott fürdőkúra teljesen elmulaszthatja. Egész sora van az ilyen betegségeknek, mint a gyomor elsavanyodása, melyből később a gyomor kifekélyesedése lesz, az epe besűrűsödése, miből az epekő fejlődik, a csontok gyengesége, puhasága, mely angolkórúság és csontlágyláshoz vezet, a veséből folyó, mely a köszvény előjele stb. stb. Aki ezen bajával pl. Lipik fürdőjét keresi fel és ott 4—6 hétig alapos kúrának veti magát alá, nyugodtan elmondhatja magáról, hogy egy súlyos betegségnek vette elejét. Ehhez

pedig nem kell még sok pénz sem, mert Lipik ma már nemzetközi hely, hol olcsó szerrel is ellehet érni a száraz lakást, jó kszertel, nagy tisztaságot és gyógyerejét fürdőt; egyszóval mindazt, amire a gyógyulást keresőnek szüksége van. Annyi bizonyos, hogy akinek valamilyen alkati betegsége van, avagy hurujta, a gyomor, bél, légzőutak, vese, epehólyag rendszerében, csúza, köszvénye, ischiás, vérbaja, mirigybetegsége, czukorhaja, elzsírosodása, régi izadmánya a medenczében stb. azon biztos reménységgel keresheti fel Lipik fürdőjét, hogy az évezredek óta nagy hírű fürörás tőle sem fogja megtagadni az őstermészet adta gyógyerejét, a fennálló betegséget kiküszöbölő és a súlyosabb következményes bajoknak gyökeresen elejét veszi.

Törvénykezés.

Eszkütszéki tárgyalás.

A bor és meggondolatlanság áldozatául esett Dudás Ferenecz mélykúti lakos, aki ez év márczius hó 12-én együtt borozott egész délután Czellmayer József és Stark Jakabbal.

Ittas állapotban indultak haza az időközben hozzájuk szegődött Imgrund György 15 éves fiával. Az uton Czellmayer biztatására Stark Jakab Imgrund kezéből kivéve ennek botját, Dudás fejbe vágta, ki eszméletét veszítve, összeesett.

— Had adja meg ő is a bor árát — mondá Czellmayer.

Ezután re bene gesta otthagyták, de Czellmayer meggondolva a dolgot, visszafordult s társait is visszatérésre kényszerítette, ugymond: ha már megkezdettük, üssük agyon. Stark és Imgrund ellenkezett, majd midőn Czellmayer őket lelővéssel fenyegette, ők is visszafordultak. Czellmayer a földön eszméletlenül fekvő Dudás koponyáját botjával össze-vissza zúzta.

Midőn ezen dermeszt munkájával elkészült, Imgrund Györgyöt agyonlövésellel fenyegette, ha Dudás pénzes zacsokját el nem veszi. Imgrund megjegyezte s leoldotta a zacsokát, mit később mintegy 9 korona tartalmával Czellmayernek átadott.

A két főbűnös ezután hazatért. Most illetkezett feleltük az esküdtbíró-ság és Czellmayert szándékos emberölés és lopás vétségéért a B. T. K. 92. §-ának alkalmazásával 7 évi fegyházra, Stark Jakabot — ki töredelmes beismerésben volt, a 92. §. alkalmazásával halált okozó su- testi sértésért 3 évi börtönrre ítélte, Imgrund Györgyöt pedig, megállapítván vele szemben a cselekmény elkövetésénél az ellenállhatatlan kényszer, az esküdtbíró-ság felmentette.

A szabadkai törvényszék elnökének dr. Polgár József vezetése alatt a tanács, Márián Miklós és Máhr Antal kir. törvényszéki bírákból alakult.

A vádhatóságot dr. Eperjessy Béla kir. ügyész képviselte, Czellmayert dr. Guttmann József, Starkot dr. Reinsner Lajos, Imgrund Györgyöt dr. Tordai Izso ügyvédek védtek.

§ Dudás Emil az esküdtzéki előtt. Rendkívül érdekes esküdtzéki tárgyalás lesz a jövő hétfő folyamán a szabadkai esküdtbíró-ság előtt. Dudás Emil, a zentai polgármester fia lesz a vádlott, aki május hó 6-án a zentai főgimnázium nyolczadik osztályának tantermében ráölt iskolatársára, Katona Imrre, akit a golyó életveszélyesen megsebesített. Katona azóta már teljesen a veszélyen, de a bíró-ság a szándékos emberölés kísérletének minősített bűnügyet az esküdtzék elé utalta, s ennélfogva ez lesz a jelenlegi ciklusban a negyedik bűnügy, melyet a szabadkai esküdtbíró-ság fog tárgyalni.

Irodalom és művészet.

Rovatvezető: KISS ANTAL.

Két új könyv.

Nincs még 10 esztendeje, hogy Amerikáról való fogalmaink nagykoruakká lettek. Ma már valamivel jobban vagyunk e pontban. A köznép, fájdalom, nagyon is jól ismeri Amerikát és a művelt osztály tudásának forrásai is bőven buzognak. A múlt év egész áradatját ontotta ki a szt. loisi kiállítás alkalmából az érdeklődőknek és a ki kiment, az hozott magával egy csomó élményt és emléket, a melyet lázas sietséggel fújt föl vaskos könyvvé, vagy legalább is ciklusos újságközléménnyé. De a ki sokat utazik és keveset gondolkodik, hajlandó úgy tekinteni minden várost, mintha az az idegenforgalom számára készült volna s érte élne kizárólag. Mivel ő maga egyedül és elhagyottan bolyong az ismeretlen utazóknak, arról teljesen megelégedik, hogy ebben a városban vannak emberek, a kik itt élnek le egész életüket, születésüktől halálukig, nem az egyik gyorsvonattól a másikig; itt élnek, dolgoznak, szenvednek, családost és községet alkotnak, sajátos szokásokat fejlesztenek, külön hagyományaikból táplálkoznak. Aki ebbe az életbe nem tekintett bele, az ismerheti a város holt részeit muzeumait, képeit, szobrait, utcáit, tereit temetőit és pályaudvarait; de azt, ami benne elsősorban érdekes, nem ismeri. Ezért tartom én üresnek a mi sok Amerika-tudósunk fecsegését; azért köszöntöm őszinte örömmel azt a két könyvet, amely a Budapesti Hírlap kiadásában a mai napon megjelent. Az egyiknek szerzője George Horace Lorimer, czime: Egy dollár király levelei fiához; a másikat Charles Eustace Marrison írta A dollárkirályi levelei papájához néven.

A két könyv egy testvér, Lorimer pompás levelei ihlették Merrimant a válaszólo levelek megírására.

A dollárkirály, John Graham, a csikói disznóhus nagykereskedő, a kít a bürze a Vén disznó gyöngéd melléknévvél tisztelt meg. Az öreg ur alant kezdte és erre nagyon büszke. Élelmessége, szorgalma, esze a legnagyobbakkal küzzé emelte. Fiát, Pierrepontot a bosztoni Harvard egyetemen nevelteti, de igyekszik kordában tartani és mihelyt lehet beveszi az üzletébe heti 8 dollár fizetéssel; alája rendeli egy durva erősmarku üzletvezetőnek kiküldi utazónak, fokonkint teszi meg könyvvezetőnek, majd helyettes osztályfőnöknek és mikor a fiu megházasodik, csak akkor enged neki heti hetvenöt dollár fizetést. De a 8 és hetvenöt dollár közt 20 levél van és 20 levélben rengeteg sok intelm az élet minden mozzanatáról a tanulásról, műveltségről, a szerelemről és a házassági ígérlet megszegésének minősített vétségéről, az utazókról és a vendékről, a viczűcekről és a sületlenségekről. S az öreg ur minden elmés megjegyzését szereti egy-egy történetkével fűszerezni, ez illusztrálja köznapi, de józan és talpraéest filozófiáját.

Csakhogy pierrepont urnak is megvan már a maga külön filozófiája, a mely nem egy lényeges pontban eltér a Vén disznó

életbölcességétől. A dollárkirály fimár szégyenli, hogy nagy vagyonának zsirzaga van és ő maga is a Kis malacz melléknévvél ékeskedik; neki már arisztokrata hajlamai vannak és ezért föllázad az üzletvezető zsarnoksága ellen; mire helyettes osztályfőnök lesz, már fölöslegesnek érzi és kidobja azt, a kinek ő a helyettese. De a jó vérbenne sem tagadja meg magát; a könyveműség ifju évei hamarosan lezajlanak, aztán belőle is fiatal fővel jóra való férj lesz, a ki épp úgy elősmeri szép kis felesége igáját, mint a papája. És aztán eljáratól végig jövedvű, aranyos humoru, mulatságos ficzkó ez a Kis malacz. Néha nagyon szemteleűl beszél papájával, de azt nem vesszük tragikusan: hisz ő sem gondolja komolyan.

Mennyi minden okulás kínákozik ebből a két könyvből! Csikagót, a vagyonért való tülekedés gyújtópontját, Newyorkot, a szédelgők és milliárdosok hazáját, a hideg és előkelő Bosztont sokkal világosabban látjuk belőlük, mint a legjobb utirajzból; s mindezen túl még otthont látunk, családi életet és pedig egy érdekes család életét. Ez a könyv azok közé tarozik, a melyeket mindenkinek el kell olvasnia. Minden kor, minden osztály, minden foglalkozás talál benne valamit, a mi különösen rá nézve érdekes és tanulságos. Elsőül a magyar ifjuságnak ajánljuk szeretettel. A mi fiaink sokszor száznadó áldozatait az elavult, fárasszó és egyhangu ismeretközlésnek, mely vagy a rég letűnt századokban, vagy a felhők között kóvályog; egy kis friss életet gyakorlati bölcseséget és emberi erkölcsöt tanulnak Lorimer és Merriman könyveiből. — Egy-egy könyvnek ára négy korona. Megrendelhető a Budapesti Hírlap könyvkereskedésében.

— *A fémek szerepét* az emberi kultúra terén és különösen a kohászat és a fémipar egyéb nagyjelentőségű vívmányait még soha magyar könyvben oly részletes-séggel és oly élénk lendülettel előadásban nem dolgoztak fel, mint ahogy a technika vívmányai czimű munkánk most megjelent 4. és 5. füzetében kapjuk. Valósággal megélelünk szemünk előtt a kohók, hengerművek és vasgyárak nyüzsgő élete, magunk előtt látjuk a Bessemer-féle, Martin-féle és minden egyéb kohászati eljárásnak fenséges képét, bepillantást nyerünk ezen világipar fejlődésébe, jelentőségébe, megismerjük a fémek sokszertű megmunkálását és az ugynevezett munkagépeket. Nevezett munkából most hagyta el a sajtót a negyedik és ötödik füzet és ezek epügy, mint az előző füzetek, nemcsak irodalmi színvonalu szövegükkel, közérdekű tartalmukkal, hanem valóságos pazar kiállításukkal móltóvá teszik A Technika Vívmányai czimű munkát arra, hogy mindenki, aki a pozitív tudás eredményeivel megismerkedni kíván, ezt az időszertű munkát megszerzeze. A Technika Vívmányai czimű munka 32 füzetben jelenik meg, egy füzet ára hatvan fillér; kapható minden könyvkereskedésben.

Lapunk könyvnyomdájában egy fiu, ki jól tud olvasni, tanonczul felvétetik.

Nyilttér.*)

Borivóknak a bor keveréséhez!

NATIONI FELE
GIESSHÜBLER
Természetes égvényes
SAVANYÚVIZ

A dugó építése

közömbösít
a bor savanyúságát,
íze kellemesen pezsgő.
Nem festi a bort.

MIT IGYUNK?

hogy egészségünket megóvjuk, mert csakis a **természetes szénasav** ásványviz erre a legbiztosabb óvszer. Elsősorban a **mohai**

AGNES-

forrás mint természetes szénasavos ásványvíz föltétlenül tiszta, kellemes és olcsó savanyvíz, óvsz szénasavtartalmánál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző elemek ellen, hanem a benne foglalt gyógyosknál fogva kitűnő szere a legkülönb-feléb **gyomor-, léges- és húgyszervi betegségeknél**. Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a gyomor-, bél- és léges-hurutól szabadulni akarunk. **Dr. Kétly.**

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a vesebajl gyógyítani akarjuk. **Dr. Kűvér.**

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha a májbajoktól és sárgaságtól szabadulni akarunk. **Dr. Glass.**

Háztartások számára másfelteszésnél valamely nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szénasavval telített viznél, sőt a szódaviznél is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borviz. Kedvelt borviz. **Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú vendéglőben.**

Főraktár: ifj. Heindlhofer R. úrnál.
Ugyaní ingyen kapható az Agnes-forrás díszes kivitelű ismertető füzetét.

Igyatok naponként borhoz vagy tejjel cognacot, gyümölcslel, rohitsl „Tempellforrást” és egy kellemes ízű üdítő italt élveztek, melynek diétetikai hatásában rijszik az előnye, mutatkozik jó étvágyban, könnyű emésztést és a rendes anyagcserét előmozdítja.

*) A rovat alatti közlölköért nem vállal felelősséget a szerkesztő.

3381. szám.

Kig. 905.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Topolya községben megírt 500 korona javadalmazással egybekötött 2. számú rendőri állásra ezenel pályázat nyitattik; felhivatnak mindazok, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy a keresztlevél, katonaiszólvány, orvosi bizonylat és erkölcsi bizonyítvánnyal felszerelt sajátkezűleg írt kérvényüket az **1905. évi június hó 22-éig** az előjárásnál annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Megjegyeztetik, hogy a megválasztandó egyén ruházatát sajátjából köteles fedezni, lőtartásról önmaga gondoskodni.

Kiszolgált tisztek és a csendőrszolgálatot szolgáló egyéneknek előny biztosítatik.

B.-Topolyán, 1905. évi június hó 10-én

Előjáróság.

3114. szám.

kig. 1905.

PÁLYÁZATI HIRDETMEY.

Pétorrévén leköszönés folytán üresedésben levő 800 korona havi előleges részletekben kiszolgáltató évi fizetéssel javadalmazott, községi irnok állásra ezenel pályázatot nyitok és felhivom ezen állást elnyerni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelendő kérvényeiket hozzám **feljő évi július hó 31-ig** terjesszék be.

A szerb nyelv tudása kívánatos.

Óbecse, 1905. évi június hó 14-én.

Dr. Balaton Gyula,

írószolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

A „Szabadkai Gazdák és Iparosok Hitelintézete Részvénytársaság”-nál üresedésben levő főkönyvelői állásra ezenel nyilvános pályázat hirdetetik következő feltételek mellett:

1. A pályázati kérvényhez csatolandók:

a) születési bizonylat;
b) eddigi elméleti és gyakorlati képzettségéről, nevezetesen: mérlegképességéről és levelezésben teljes jártasságról szóló bizonyítványok.

c) igazolása annak, hogy a tényleges katonai kötelezettségnek pályázó már eleget tett.

2. Főkönyvelői állásra, mely ez idő szerint évi 2000 korona rendes fizetéssel van egybekötve, egy évi próbaidőre történik a választás, mely idő leteltével fog csak a megválasztott esetleg véglegesíteni s ezzel egyetemben esetleg fizetése 2400 koronáig terjedhető összegig felelmentni s alapszabályszerű jutalékban és nyugdíjjogosultságban is részesülni.

3. Megválasztott véglegesítések fizetésének egyszeres összegében övadékot tartozik letenni.

4. Az állás megválasztás után azonnal elfoglalandó.

5. A pályázati kérvények legkésőbb **1905. évi június hó 25-éig** az intézet igazgatóságához nyújthatók be. Ezen határidőn túl beérkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Kelt Szabadkán, 1905. évi jun. hó 10.

Az igazgatóság

2137—1905. kig. szám.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrog vármegye kulai járásába kebelezt **Bácskeresztur** nagyközségben lemondás folytán üresedésbe jött.

1. és előleges havi részletekben fizetendő 800 korona fizetéssel javadalmazott **segedjegyzői**,

2. előleges havi részletekben fizetendő 720 korona fizetéssel javadalmazott községi **irnoki**, és

3. utólagos havi részletekben fizetendő 500 korona fizetéssel javadalmazott községi **dijnoki állásra** ezenel pályázatot felhivom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt folyamodványukat f. **évi június hó 28-áig** annál inkább nyújtsák be, mert a később érkezőket figyelembe venni nem fogom.

Kula, 1905. május 30.

Dr. Széchenyi Tamás,

főszolgabíró.

3095/1kvi. 1905. sz.

Árverési hirdetményi kivonat.

A zombori kir. törvényszék mint teleknyvi hatóság közhírré teszi, hogy a **Majors Adam végrehajlatonak Cservenyak Éva végrehajlatát szenedő elleni 24 korona lőkekövetelés és jár. iránti végrehajlati ügyében** a zombori kir. törvényszék területén lévő s **Bezdánban** fekvő a bezdáni 920. számú bethében Cservenyak Éva férj. Sassa Nándor né tulajdonul bejegyzett s A. I. 1—2 sorsz. a. foglalt 1144. és 1145. hr. s 440 ó. i. számú jószágterre az árverést 1626 korona kiküldési árban elrendelle, és hogy a fenneb megjelölt ingatlan az **1905. évi július hó 27-ik napján délelőtt 9 órakor** Bezdán község házánál megartatandó nyilvános árverésen a megállapított kiküldési áron alól is eladni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 % -át készpénzben, vagy az 1881: LX. t. cz. 42. §-ában jelzett ártólyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelt 8. §-ában kijelölt övadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánalpnéknak a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Zomborban, 1905. évi április hó 8.

A kir. törvényszék mint teleknyvi hatóság.

Radány,

kir. törvényszéki bíró.

Szándékozom egy finom,

csinos kisasszonyt,

(magyar, elegáns beszéd modorral, ki németül nem tud) 13 éves leányomhoz alkalmazni. Illetőnek élénk temperamentuma és kedves társalgási modorral kell bírnia, több évről szóló bizonyítvány, hogy nagyobb leányok mellett működött, kell hogy legyen. Sajátkezűleg írt ajánlatok, életkor, — mely 22 évnél magasabb nem lehet, — fizetési igények és eddigi alkalmaztatás megjelölése mellett, **Miskolc Zsófia** úrnőhöz **Eszékre** intézendők.

Iszakosság nincs többé!

Kívánatra bárki nek bérmentesen küldünk egy próbát a Cozaporból. Kávé, tea, étel vagy eszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenőrzőssé teszi az iszakosnak a szeszest italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér avagy gyermek agyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető még csak nem is sejtí mi okozta javulását.

COZA a családok ezreit bökítette ki ismét, sok ezer férfit a szőgyen és beestelenégtől megmentett, kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szőrcsenéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mind azoknak kik kívánják egy próbát adagot és egy közönsé irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezeskedünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN próba 223. sz.

Vágja ki ezen szelvényt és küldje meg ma az intézetnek.

(Levelek 25 fillér levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendőek.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 223.)

62, Chancery Lane
London, Anglia.

Szliács-Acélfürdő

(Felsőmagyarországon.)

Az egyedül ismert szénsavdús vasforrás Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belse használatra.

Szezon:

május 15-től szeptember 30-ig.

Főülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, nő; bajok, hátgerinc és idegbajok, benuulás ellen, átszenvedett betegségi és erős munkásság után'

Fürdőorvosok:

Dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos és **Dr. Stern J.** Utazás Bécsből 9 óra, északról Oderbergen át onnan 5 óra, délről Budapestent át, innen szintén 5 óra, Szliácsról falragaszk minden nagyobb vasuti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás, lakás, árkedvezményről az elő és utószőzonban stb. ad fürdőigazgatóság, Szliács. (Zolyom megye.)

Kérjen ön csak

SELLE és KARY-féle

FREDIN.

Legjobb tisztítószer

minden finomabb cipőhöz

☞ Sárga és fekete. ☞
Különösen ajánlható Boxcalfs-, Oscarla-, Chevreau- és lakkecipőhöz.

WIEN, XII/1.

Grand czirkusz varieté

Claire Laforte.

Ma vasárnap két nagy ünnepi dísz-előadás.
 Délután 4 órakor nagy család-
 és gyermek előadás, mélyen le-
 szállított helyarákkal.

Este 8 órakor.
 a nagy nemzetközi

BIROKVERSENY

1olytatása.

Ma küzdenek szennázciós párok:
 I. pár:

SÁNDORFY magyar,
KÜSZELBAUER orosz.

II. pár:

DONATELLO schweici,
WAN DER HAYDEN
 hollandi.

Helyárok: I. sor számozott zártzék 2 k., II. sor zártzék 1.60., I. 1.20., II. hely 1 k., III. hely 80 fill., karzat 40 fill. — A nemzetközi birokverseny óriási költségi miatt katona és gyermek-
 jegyek nem adnak ki, rendes helyáratkat fizetnek.

Jegyek előre válthatók Schön
 Adolf könyvkereskedésében.

tisztelettel

Claire Laforte igazgatónő.

A Mühle-féle

Chrysanthemumok

virágzásuk idején általános feltűnést keltenek.

A Mühle-féle Chrysanthemum gyűjtémény a létező legszebb japáni remekfajokat tartalmazza.

Chrysanthemumjegyzék ingyen és bérmentve.

Mühle Arpád

kertészeti telepe

Temesvár

Arpádtelep.

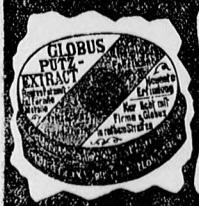
Jó forgalmu

tiszter és vegyeskereskedés

Szegeden, a városnak kellő közepén, ital-mérés, lózsde, bályeg és okmánybályeg el-
 árusítással, uradalmi tejkiméréssel, más vál-
 alalat miatt eladó. — Az üzlet átvételéhez szük-
 ségelltek circa 2000 frt és biztosít jó
 vezetés mellett — gondnélküli megélhetés.

Vásárolni szándékozók sziveskedjenek
N. B. 800 postrestante Szeged
 fordulni.

Világkiállítás St. Louis 1904
 Legmagasabb kitüntetés, Grand Prix

Globus
 Tiszító-kivonat
 jobban tisztít mint bármely más fény-tisztítószert.

A legmelegebb és legjobb gyógyhatású kónus
 hőforrások az egész continensen, szükséglet szer-
 rint mérsékelve (38—48 C° fok) hévízzel 6 tikör-
 ben és 15 porcellánkádban

Stubnya fürdőn,

teng. fel, mag. 518 méter.) Közvetlenül vasuti állomá-
 s mellett a budapest—ruttkai vonalon. Feltétlenül
 biztos gyógyulás: minden izületi és izomrheumás
 megbetegülésnél, ischias, köszvény, neuralgia (ideg
 bántalmak női bajok és bőrbetegségek esetében.
 (Eczema Cruri go Psoriasis) bármennyire időlték
 is azok.

Nyári és téli gyógykezelés.

Orvosi vezetés alatt álló 6 és fürdőkurák
 porcellán, kád és tikőrfürdők, pakolás izadási kurák
 villanyozás, massage, uszoda és hidegvizgyógy-
 kezelés, mely utóbbi a fenti gyógyeljárás tartós
 hatásának biztosítására annak záradékául alkal-
 maztatik.

Pompás fokvös, fenyőerdők közepett, elterülve
 Tatra hegység egyik remek fensíkján és így meg-
 becsülhetetlen mint légygyógyhely is; nagy és szép
 park. Legelőb árak legnagyobbjé kényelem, egészsé-
 ges lakások és tápláló élmözés, 3 év óta a
 magy. kir. Államvasutak egyik gyógytelepe. Posta
 távirda állomás, saját fürdőzónokar, Lawn tennis
 tánciskola. Állandó előkelő uri közönséggel. Für-
 dőorvosok: Dr. Boleman János, Dr. Jakobovits
 Mór. Előidény július 1-ig, utóidény augusztus 20-
 tól 50 % engedmény. Képes prospektussal és fel-
 világosítással díjmentesen szolgál az

Igazgatóság.

Dr. MALNAI MIHALYNE
 felsőbb leány tan- és nevelőintézete.
 BUDAPEST, VI. Teréz-körút 39. I.

Bejáró és bennlakó növendékek. Elemi, polgári és
 továbbképző osztályok. Korlátolt számú növendékek.
 Kiváló tananyag. Belső és külföldi nevelőnk. Kivá-
 natra bővebb felvilágosítást az igazgatóság.

Egyedüli intézet.

Jelenkezéseket már most elfogad a
 gyenge teltségű, ideges és gyenge
 testalkatu mindkét nembeli ifjuság
 részére (6. 25-ig) fennálló

Magán-ápolda és nevelőintézet
 ugy szintén a mezőgazdasági foglalkoztató
 intézet és teigazdaság.
 Prospektust és bővebb értesítést küld
MANSFELD H. F. igazgató Pihenő-
 Enecsén Győr mellett. Budapest-
 tól 2 órányira.

Biztosítsd életedet!

„AZ ANKER“

ELET- ÉS JÁRADÉK BIZTOSÍTÓ TARSASAG.
 Magyarországi vezérképviselőség:
BUDAPEST, VI., DEÁK-TÉR 6. ANKER-UDVAR.
 Vagyonállapot 1904. december 31-én

164'5 millió korona, melyből Magyarországon
25 millió korona van elhelyezve.
 Olcsó díjak. — Méltányos feltételek.

1905-ben B. oszaltékterv szerint a befizetett díjak arányában az évi
 díj 27%, %-ig emelkedő nyeresémosztalék fizetetteti ki készpénzben.

Előnyös gyermek és vegyes tőkobiztosítások.

Prospectusok kívánatra ingyen.

Képviselve Lederer Leó úr által.

Biz osítsd életedet!

Mc. Cormick Harvesting Machine Company
 (Chicagoí aratógép.)

KNECHT E. J., igazgató. Budapest, V., Váci-ut 30.

Mc CORMICK

Gyártmányok: Kévektőtógép, „Daisy“ marokkrakó aratógép, fűkaszalógép, sző-
 nagyító gereblye és „Manila“ kévektőtónál gyártmányal. Amerikai tárczás
 boronák, rugós boronák, kultivátorok, szénaforgatók, kukoriceza-vetógépek.
 Katalógusok ingyen és bérmentve. Felvilágosításokkal készséggel szolgálunk.

Első es. és kir. osztrák-magyar kizárólag szabad viharmentes

Homlokzat-festék-gyár

Kronsteiner Károly

Bécs, III., Hauptstr. 120, saját házában.

Kívánatra ingyen próba, mintakönyv prospektus.

Kronsteiner-féle új zománc Homlokzat-festéke hatós. védte.

Ölven különbözö mintá, vízzel keverhető, mosható, viharmentes, tűzálló, zománcozott, csak egyszerű mázolás, Jobb, mint az olajfesték. Évek során szállítja es. és kir. uradal-mak, katoná és civilintézeteknek, vasutaknak stb. Minden részvett kiállításon első díjjal jutalmazva. Legol- csöbbs festék homlokzatokra, beltérre, különösen iskolák, kórházak, templomok, kaszárnyákhoz. stb. és mindenféle más tárgyhoz. Egy négyzetméter ára 2 1/2 kor. Meglepő eredmény. Homlokzat-festék viharmentes, mészhén old- ható, 19, minta olajfestékkel azonos. Kgr.-ja 12 kr.-tól följebb.

Oicóság! Leikjamereléség!

MINDEN HÖLGY ELÖNYE

otcson és a mellett mégis ártatlan és elegáns ruházkodni.

Saját érdekében körje ezrt döstartalmu **Inta-gyjteményünket,** melyet megtekintés végett ingyen és bérmentve küld a

WIENER MODERN UNION

Bécs, I., Schottenring 10

Saját érdekében hirdessen kizárólag **LEOPOLD GYULA**

hirdetési Irodája által, Budapest, Erzsébet-körút 53.

VESZÉKENYSÉG, ÉTVAGYTALANSÁG, IDEGENSÉG gyógyítására és gyenge gyermekek erőbővítésére a leghatásosabb keszintmény a

KRIEGER-féle TOKAJI CHINA-VASBOR.

Valódi tokaji borból készült, tehát nem tévesztendő össze más keszintményvel. Rendkívül kellemes ízű, erősít, tisztítja a vért. Kis üveg ára 3-20 kor. Nagy üveg 6 kor. - Kapható gyógyszárakban.

Póstán küldi: **KORONA-GYÓGYSZERTÁR** Budapest, Kálvin-tér.

Császárfürdő

Elsőrangú némes nevű gyógyfürdő páratlan gőzfürdővel, legmodernebb kócs és külön iszapfürdővel, pom-pa ásványvíz-szoldakkal, kó-, kád-, hólg-, villamos víz-, szénsavas- és napfürdőkkel.

téli és nyári gyógyhely **BUDAPESTEN.**

200 kényelmes lakozobával. A legszoldabb kezelté.

Prospektus kívánatraingyen és bérmentve.

SZIMON ISTVAN FÉLE GYÓGYEREJÜ SÓS-BORSZESZ

MINDENÜTT KAPHATÓ

Szönyegok takarék (ragonyok) Bőrtiszítók eszközlappocnyok Szönyeg **S. SCHEIN** os és kó. údv. szabi. WYEN, I., Bauernmarkt 12. Düstartalmu Lápos **ARJEGYZEK** ingyen és bérmentve.

On nagyon idősnek látszik! Fesse haját a **CZERNY-féle Tanningena** HAJFESTŐ-SZERREL

PLATSCHEK VILMOS

elismert legolcsóbb, legszoldabb

FÉRFI- és GYERMEK-ruha áruháza

Budapest, IV., Központi Városház. (Károly-körút).

Dr. Kovács képaasztája

3 nap alatt biztosan hat. Tégelye K 120

Dr. Kovács gyógytára

Bécs, Gyf.-n. 17

HOTEL PARIS SZÁLLODA

BUDAPEST, VI., VÁCZI-KÖRÚT 25. SZ.

100 szoba 2-70 k.-tól fejlett konyhával és villanyvíz- lágítással együtt. Fürdők, elegáns kóvbar, étterem és sörcsarnok a házban. Vilmos vasuti megállóhely az összes pályaudvaros és hajós felé.

"SMITH PREMIER" képviselők kerestának.

SMITH PREMIER N° 5 képes arjegyzek ingyen.

VILÁG LEGJOBB ÍRÓGEPE.

GRAND PRIX PARIS 1900

BUDAPEST ANDRÁSSY ÚT 4

BALASSA FÉLE UGORKATE

Pattanás, kiütés, szeplő, májfolt, sötét ráncok is eltűnnek az arcáról a valódi angol használatával által. Egy üveg ára 2 korona. Hozzá ugorkaszappan 1 k. püder 1-20. K.

Főszéköl-dési hely: **BALASSA KORNÉL** gyógyszertára Bpest-Erzsébetváros.

KATZER -féle részv. társaság megóvó-intézete az első és legnagyob. 1/4 millió részv. tőke.

Budapest, O-utca 42, 44 (szaját ház), 45, 46, és Uj-utca 43.

Katzer szőrmeárul az egész világon el vannak terjedve és elsőrangúak.

KISS SZERENCSE JE NAGY

1000.000

VÁSÁROLJON KISS-FÉLE SZERENCSE-SORSJEGYET

KISS KÁROLY ÉS TÁRSA

BUDAPEST, ERZSÉBET-KÖRÚT 39

SZARVÉLEMÉNY.

A MÁLNÁSI SICULIA GYÓGYFORRÁS

kiváló összetételű égvényes sós savanyvíz, amely tapasztalatom szerint megbizható gyógyhatással bír a légzőszervek, valamint a gyomor és bélcsatorna hurutos bántalmainál, úgy-szintén a húgy és ivarszervek hurutos és vérpangásos bántalmainál is. Jó hatást gyakorol továbbá a beltek atóniájá és a hasi vérbőszégből eredő májbajok ellen. A „Siculia”-forrás belső használatának furdessal való egyesítése oszlató hatást fejt ki a női medence szervek idült izadmányainál. A tüdőgümőkör kezdetleges eseteiben, valamint a gümős-görvényes nyirkmirigy daganatok ellen jó sikerrel alkalmazható. Célszerű segédeszközt képez az elhízás és idült köszvény gyógyításában is. Ezen sokoldalú használatosságánál fogva méltán számolt tarthat az orvosok figyelmére.

Budapest, 1905. január 8.

Dr. Korányi Frigyes, egyetemi tanár, főorvosbírel tag. a M. Tud. Akad. tagja, stb. ar.

Széküldi a kezelő tulajdonos „SICULIA” természetes szénaavár söríté gyár t. MÁLNÁSFÖRDÖN Háromszék tm. Cím: SICULIA, MÁlnásfürdő. Főraktárak Budapest: IV., Múzeum-körút 7., de minden nagyob városban.

Kérjük a SICULIA névre figyelni!!!

Szénásy szab. **Árpád**

RAJZESZKÖZ az összes közép-iskolákban a legjobban be- vált **MAGYAR KÖRZ**

MINDENÜTT KAPHATÓ.

A legjobb legtáplálóbb reggeli

Könnyen megemészthető erősítő

Kakao, oldódó, egy-kettőre készen van.

SUCHARD Csokoládé

főzésre és nyersen való evésre egyaránt a legjobb

Tiszta Kakao és cukor

Grand Prix Paris 1900

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”

Jeggyel

legjobb, legkiadósabb s ennétfogva legolcsóbb szappan. - Minden káros alkatrésztől mentes.

Mindenütt kapható!

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a „Schicht” névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.